

1805090101050003
EXAMINATION MARCH-APRIL 2024
MASTER OF LAWS (FIRST SEMESTER)
PROTECTION AND ENFORCEMENT OF
HUMAN RIGHTS IN INDIA-LEVEL 5

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 70]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book
  - a. Name of the Examination : **MASTER OF LAWS (FIRST SEMESTER)**
  - b. Name of the Subject : **PROTECTION AND ENFORCEMENT OF HUMAN RIGHTS IN INDIA-LEVEL 5**
  - c. Subject Code No : **1805090101050003**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

- Q.1** રાજ્યની નીતિના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતોની ચર્ચા ટૂંકમાં કરો
Discuss in brief - Directive principles of State policy

14

અથવા
OR

- આંતરરાષ્ટ્રીય માનવ અધિકારો અને ભારતીય બંધારણની મહત્વપૂર્ણ જોગવાઈઓ - સંક્ષિપ્તમાં સરખામણી કરો
Compare in brief: International human rights and important provisions of Indian Constitution

- Q.2** ભારતીય રાજનીતિ પર સંસ્થાનવાદની અસરની ચર્ચા કરો
Discuss Impact of colonialism on Indian polity

14

અથવા
OR

- માનવ અધિકારોના ઉલ્લંઘન તરીકે કુદરતી સંસાધનોની અસમાન પહોંચ - સમજાવો
Explain -Unequal access to natural resources as a human rights violation

- Q.3** શ્રમિકના માનવઅધિકારના રક્ષણ માટે કાનૂની જોગવાઈની ચર્ચા કેસો સાથે કરો **14**
Discuss legal provision with case laws for the protection of human rights of labour

અથવા

OR

ભારતમાં માનવ અધિકારોના વિકાસ માટે ન્યાયતંત્રની ભૂમિકા સમજાવો
Explain role of Judiciary for the development of Human Rights in India

- Q.4** માનવ અધિકારોના રક્ષણ માટે પ્રેસ કાઉન્સિલ ઓફ ઈન્ડિયાના કાર્યો, ફરજો અને જવાબદારીઓ સમજાવો **14**
Explain functions, duties and responsibilities of Press Council of India for the protection of human rights

અથવા

OR

“સરકારી કામગીરીમાં જવાબદારી તથા પારદર્શિતાનો અભાવ અને માહિતીનો અધિકાર” – ચર્ચા કરો
Lack of accountability and transparency in government functioning and the Right to Information” – Discuss

- Q.5** ટૂંકી નોંધ લખો (કોઈપણ બે) **14**
Write Short Notes: (Any Two)

- I. ભારતમાં ઉપભોક્તા અને માનવ અધિકારોનું રક્ષણ
Protection to consumer and Human Rights in India
- II. ગરીબ લોકોના માનવ અધિકાર તરીકે કાનૂની સહાય અને વળતરને સમજાવો
Explain the legal aid and Compensation as human rights of poor people
- III. અનામત અને સમાનતાનો અધિકાર
Reservation and Right to equality

IV. એકબીજાના માનવીય ગૌરવના આદરનું મહત્વ
Importance of respect of each other's human dignity

*****